

**ПЛАН УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА
ОД ПОВРЕДЕ ПРИНЦИПА
РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ**

Основног јавног тужилаштва у Јагодини



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОСНОВНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО
А.бр.178/26-2
22.4.2026.године
Ј а г о д и н а

На основу члана 38. став 2. Закона о јавном тужилаштву („Сл.гласник РС“, бр.10/2023 и 9/2026) и члана 19. Закона о родној равноправности („Сл.гласник РС“, број 52/21), главни јавни тужилац у Основном јавном тужилаштву у Јагодини Марјан Тодоровић доноси

ПЛАН УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ОД ПОВРЕДЕ ПРИНЦИПА

РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

Основног јавног тужилаштва у Јагодини

САДРЖАЈ:

УВОД.....	5-10
1. ОПШТИ ДЕО	11
1.1. Назив, подаци о седишту и одговорном лицу и лицу за координацију током израде плана.....	11-14
1.2 Родно осетљива статистика	14
1.2.1 Полна заступљеност у Основном јавном тужилаштву Јагодини	15
1.2.2 Структура запослених према степену стеченог образовања	16
1.2.3 Структура запослених према годинама старости	17
2.ОБЛАСТИ И ПРОЦЕСИ КОЈИ СУ РИЗИЧНИ ЗА ПОВРЕДУ ПРИНЦИПА РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ	19
3. МЕРЕ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ	20
3.1 Опште мере.....	20
3.2. Посебне мере	21
3.2.1 Мере које се одређују и случајевима осетно неуравнотежене заступљености полова.....	21
3.2.2 Подстицајне мере	21-22
3.2.3 Програмске мере	22-24
ЗАКЉУЧАК.....	25
4. ПОДАЦИ О ЛИЦИМА ОДГОВОРНИМ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА ИЗ ПЛАНА УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА	26
5. ПОЧЕТАК ПРИМЕНЕ ПЛАНА.....	27
ПРИЛОЗИ УЗ ПЛАН УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ОД ПОВРЕДЕ ПРИНЦИПА РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ.....	28

Марјан Тодоровић, главни јавни тужилац Основног јавног тужилаштва у Јагодини, на основу законске обавезе из члана 19 став 1. Закона о родној равноправности („Сл. гласник РС“ број 52/21 од 24. маја 2021. године), а сходно члану 2 Правилника о изради и спровођењу Плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности, након процене ризика, донео је Одлуку о изради **Плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности** у Основном јавном тужилаштво у Јагодини (у даљем тексту: План управљања ризицима), након чега ће се приступити његовом усвајању.

Одлука о изради Плана управљања ризицима и Одлука о усвајању Плана управљања ризицима представља саставни део овог Плана.

Одлуком јавног тужиоца А бр.178/26 од 22.4.2026. године секретар тужилаштва Данијела Миленковић, одређена је за лице задужено за родну равноправност у Основном јавном тужилаштво у Јагодини.

Термини који се користе у овом Плану, а који имају родно значење, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни женски и мушки пол лица на која се односе.

У Основном јавном тужилаштво у Јагодини на дан 22.4.2026. године укупно је 21 запослених, од чега је 1 главни јавни тужилац, 6 јавних тужилаца, 13 државних службеника и 1 јавнотужилачки приправник.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У КРАГУЈЕВЦУ	
Пун назив	Основно јавно тужилаштво у Јагодини
Адреса	ул. Кнегиње Милице број 15
Седиште тужилаштва	Јагодина
Матични број	17773496
ПИБ:	106398868
Овлашћено-одговорно лице	Главни јавни тужилац Марјан Тодоровић
Број телефона-факса	035/242-539, 035/241-538
Е-mail адреса	uprava@jagodina.ojt.rs
Интернет страница	https://jagodina.ojt.rs/
Радно време	пон-пет 07:30 -15:30

План управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности Основног јавног тужилаштва у Јагодини, израђен је дана 22.4.2026. године.

План се налази на сајту Основног јавног тужилаштва у Јагодини <https://jagodina.ojt.rs/>, с тим што се може бесплатно преузети и у просторијама Основног јавног тужилаштва у Јагодини и садржи процену ризика, рокове за доношење и спровођење плана управљања ризицима од родне равноправности у ОЈТ у Јагодини.

УВОД

Родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама.

Дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, јесте свако неоправдано разликовање, неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), на отворен или прикривен начин, у односу на лица или групе лица, као и чланове њихових породица или њима блиска лица, засновано на полу, полним карактеристикама, односно роду у: политичкој, образовној, медијској и економској области; области запошљавања, занимања и рада, самозапошљавања, заштите потрошача (робе и услуге); здравственом осигурању и заштити; социјалном осигурању и заштити, у браку и породичним односима; области безбедности; екологији; области културе; спорту и рекреацији; као и у области јавног оглашавања и другим областима друштвеног живота.

Непосредна дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, постоји ако се лице или група лица, због њиховог пола, полних карактеристика, односно рода, у истој или сличној ситуацији, било којим актом, радњом или пропуштањем, стављају или су стављени у неповољнији положај, или би могли бити стављени у неповољнији положај.

Посредна дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, постоји ако наизглед неутрална одредба, критеријум или пракса, лице или групу лица, ставља или би могла ставити, због њиховог пола, полних карактеристика, односно рода, у неповољан положај у поређењу са другим лицима у истој или сличној ситуацији, осим ако је то објективно оправдано законитим циљем, а средства за постизање тог циља су примерена и нужна.

Дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода постоји ако се према лицу или групи лица неоправдано поступа неповољнијеног што се поступа или би се поступао према другима, искључиво или углавном због тога што су тражили, односно намеравају да траже заштиту од дискриминације на основу пола, односно рода, или због тога што су понудили или намеравају да понуде доказе о дискриминаторском поступању.

Дискриминацијом на основу пола, полних карактеристика, односно рода, сматра се и узнемиравање, понижавајуће поступање, претње и условљавање, сексуално узнемиравање и сексуално уцењивање, родно заснован говор мржње, насиље засновано на полу, полним карактеристикама, односно роду или промени пола, насиље према женама, неједнако поступање на основу трудноће, породилског одсуства, одсуства ради неге детета, одсуства ради посебне неге детета у својству очинства и материнства, (родитељства), усвојења, хранитељства, старатељства и подстицање на дискриминацију као и сваки неповољнији третман који лице има због одбијања или трпљења таквог понашања.

Дискриминација лица по основу два или више личних својстава без обзира на то да ли се утицај појединих личних својстава може разграничити је вишеструка дискриминација или се не може разграничити (интерсексијска дискриминација).

Законом о родној равноправности уређује се појам, значење и мере политике остваривања и унапређења родне равноправности, као и врсте планских аката у области родне равноправности, надзор над применом закона и друга питања од значаја за остваривање и унапређење родне равноправности. Овим законом се уређују обавезе органа јавне власти, послодаваца и других социјалних партнера да интегришу родну перспективу у области у којој делују.

Чланом 13. Закона о родној равноправности дефинисане су врсте планских аката, међу које сада и План управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности.

План управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности предвиђен чланом 19. представља гаранцију родне перспективе, уродњавања и уравнотежене заступљености полова у поступањима органа јавне власти.

Значење појединих израза

Поједини термини коришћени у овом Плану имају следеће значење:

- род означава друштвено одређене улоге, могућности, понашања, активности и атрибуте, које одређено друштво сматра прикладним за жене и мушкарце укључујући и међусобне односе мушкараца и жена и улоге у тим односима које су друштвено одређене у зависности од пола;
- осетљиве друштвене групе су жене са села, жртве насиља, као и групе лица које се због друштвеног порекла, националне припадности, имовног стања, пола, родног идентитета, сексуалне оријентације, старости, психичког и/или физичког инвалидитета, живота у неразвијеном подручју или из другог разлога или својства налазе у неједнаком положају;
- пол представља биолошку карактеристику на основу које се људи одређују као жене или мушкарци;
- једнаке могућности подразумевају једнако остваривање права и слобода жена и мушкараца, њихов равноправни третман и равноправно учешће у политичкој, економској, културној и другим областима друштвеног живота и у свим фазама планирања, припреме, доношења и спровођења одлука и равноправно коришћење њихових резултата, без постојања родних ограничења и родне дискриминације;
- дискриминација лица по основу два или више личних својстава без обзира на то да ли се утицај појединих личних својстава може разграничити (вишеструка дискриминација) или се не може разграничити (интерсексијска дискриминација);
- родна перспектива односи се на узимање у обзир родних разлика, разлика по полу и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца и њихово укључивање у све фазе планирања, припреме, доношење и спровођење јавних политика, прописа, мера и активности;
- родна анализа представља процењивање утицаја последица сваке планиране активности, укључујући законодавство, мере и активности, јавне политике и програме, по жене и мушкарце и родну равноправност у свим областима и на свим нивоима;

- уродњавање представља средство за остваривање и унапређивање родне равноправности кроз укључивање родне перспективе у све јавне политике, планове и праксе;
- уравнотежена заступљеност полова постоји када је заступљеност једног од полова између 40-50% у односу на други пол, а осетно неуравнотежена заступљеност полова постоји када је заступљеност једног пола нижа од 40% у односу на други пол, осим ако из посебног закона не произлази другачије;
- родно засновано насиље је сваки облик физичког, сексуалног, психичког, економског и социјалног насиља које се врши према лицу или групама лица због припадности одређеном полу или роду, као и претње таквим делима, без обзира на то да ли се дешавају у јавном или приватном животу, као и сваки облик насиља који у већој мери погађа лица која припадају одређеном полу;
- насиље према женама означава кршење људских права и облик дискриминације према женама и сва дела родно заснованог насиља која доводе или могу да доведу до физичке, сексуалне, психичке, односно, финансијске повреде или патње обухватајући и претње таквим делима, принуду или произвољно лишавање слободе, било у јавности било у приватном животу;
- узнемиравање јесте свако нежељено понашање које има за циљ или последицу повреду достојанства лица или групе лица на основу пола, односно рода, а нарочито ако се тиме ствара страх или непријатељско, застрашујуће, понижавајуће и увредљиво окружење;
- подстицање на дискриминацију на основу пола, односно рода је давање упутстава о начину предузимања дискриминаторних поступака и навођења на дискриминацију на основу пола, односно рода, и на други сличан начин;
- сексуално, односно полно узнемиравање јесте сваки нежељени вербални, невербални или физички акт сексуалне природе који има за циљ или последицу повреду личног достојанства, а нарочито ако се тиме ствара страх, непријатељско, застрашујуће, понижавајуће или увредљиво окружење;
- сексуално, односно полно уцењивање је свако понашање лица које, у намери чињења или нечињења дела сексуалне природе, уцени другог да ће услучају одбијања пружања траженог против њега или њему блиског лица изнети нешто што може шкодити њеној или његовој части или угледу;
- родно осетљив језик јесте језик којим се промовише равноправност жена и мушкараца и средство којим се утиче на свест оних који се тим језиком служе у правцу остваривања равноправности, укључујући промене мишљења, ставова и понашања у оквиру језика којим се служе у личном и професионалном животу;
- право на плату је основно и неотуђиво право запослених из радног односа. Плата подразумева надокнаду за једнак рад, односно рад једнаке вредности уз примену начела једнакости и једнаког поступања према запосленима, без обзира на пол, односно род;

- родни стереotipi jesu tradicijom formirane i ukorene ideje prema kojima su ženama i muškarcima proizvoljno dodeljene karakteristike i uloge koje određuju i ograničavaju njihove mogućnosti i položaj u društvu;

МЕЂУНАРОДНИ АКТИ И ПРАВНИ ОКВИР РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ НА КОЈИМА СЕ ЗАСНИВА РОДНА РАВНОПРАВНОСТ

Република Србија је прихватила велики број међународних докумената и интегрисала их у домаћи правни систем у циљу остваривања родне равноправности кроз националне законе и јавне политике.

Међународни акти:

1. Повеља Уједињених нација
2. Универзална декларација о људским правима (1948);
3. Европска повеља о људским правима (1950);
4. Међународни пакт о грађанским и политичким правима (1966);
5. Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима (1966);
6. Конвенција о правима детета (1989) и протоколи уз конвенцију;
7. Конвенција о правима особа са инвалидитетом (2006);
8. Конвенција о спречавању свих облика дискриминације жена (тзв. CEDAW);
9. УН Програм акције у односу на мало оружје и практичне мере за разоружање (ПоА)
10. Резолуција СБ УН-жене мир и безбедност 1325(2000), 1820 (2008), 1888 (2009), 1889 (2009), 1906 (2010), 2016 (2013), 2122(2013);
11. Резолуција ГСУН 65/69 – Жене, разоружање, неширење и контрола оружја:
12. Пекиншка декларација и Платформа за акцију (1995);
13. Програм Акције Међународне конференције о становништву и развоју (1994);
14. Специјална сесија ГСУН:Жене 2000: Родна равноправност, развој и мир за 21 век (2000) Миленијумска декларација УН A/Res/55/2 (2000);
15. Директива Савета Европе 78/2000 о дискриминацији;
16. Директива 2006/54/ЕЗ о спровођењу принципа једнаких могућности за мушкарце и жене у погледу запошљавања и занимања;
17. Агенда 2030- циљеви одрживог развоја A/RES/70/1 (2015);
18. Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода и пратећи протоколи:
19. Повеља ЕУ о основним правима 2016/c202/025
20. Бечка декларација и програм деловања (1993);

Правни оквир Републике Србије:

- Устав Републике Србије („Службени гласник РС" број 98/06 и 115/21);
- Закон о родној равноправности („Службени гласник РС" број 52/21);
- Кривични законик („Службени гласник РС" број 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16, 35/19 и 94/24);
- Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС" број 22/09 и 52/21);
- Закон о спречавању насиља у породици („Службени гласник РС" број 94/16 и 10/23 - др.закон);
- Закон о равноправности полова („Службени гласник РС" број 104/09).

1. ОПШТИ ДЕО

1.1. Назив, подаци о седишту и одговорном лицу и лицу за координацију током израде плана

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У КРАГУЈЕВЦУ	
Пун назив	Основно јавно тужилаштво у Јагодина
Адреса	ул. Кнегиње Милице број 15
Седиште тужилаштва	Јагодина
Матични број	17773496
ПИБ:	106398868
Овлашћено-одговорно лице	Главни јавни тужилац Марјан Тодоровић
Број телефона-факса	035/242-539, 035/241-538
Подаци о лицу задуженом за родну равноправност	Секретар тужилаштва Данијела Миленковић
Број телефона	035/242-539

Основно јавно тужилаштво у Јагодина основано је Законом о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава („Сл.гласник РС“, број 101/13 и 9/26) за подручје Основног суда у Јагодина и почело је са радом дана 01.01.2010.године.

Јавно тужилаштво је самостални државни орган који гони учиниоце кривичних и других кажњивих дела и врши друге надлежности којима се штити јавни интерес одређен законом.

Основно јавно тужилаштво у Јагодина поступа пред Основним судом у Јагодина на начин прописан законом и врши своју функцију на основу Устава, закона, потврђених међународних уговора и прописа донетих на основу закона

Одлуком Високог савета тужилаштва о броју јавних тужилаца у јавним тужилаштвима („Сл. гласник РС“, бр.97/23), утврђено је да Основно јавно тужилаштво у Јагодина поред 1 главног јавног тужиоца има 7 јавних тужилаца, од којих су попуњена 1 место главног јавног тужиоца и 6 места јавних тужилаца.

Јавнотужилачку функцију у Основном јавном тужилаштво у Јагодина, обавља главни јавни тужилац Марјан Тодоровић, изабран на функцију главног јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштво у Јагодина одлуком Високог савета тужилаштва, донетој на редовној седници одржаној дана 16.јула 2024. године, која одлука је објављена у Службеном гласнику РС бр.69/24 од 12. августа 2024.године, као и јавни тужиоци Дејан Ђорђевић, Горан Филиповић, Јасмина Ерак, Сташа Симић, Ненад Петровић и Бојан Станојевић, са напоменом да је јавни тужилац Бојан Станојевић Одлуком Високог савета тужилаштва А.бр.464/25 од 27.марта 2025.године постављен је за вршиоца функције главног јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштво у Деспотовцу, а најдуже на једну годину, а дописом Високог савета тужилаштва А.бр.130/26 од 13.3.2026.године, а у складу са одредбом самосталног члана 12.став 3.Закона о изменама и допунама Закона о јавном тужилаштво („Сл.гласник РС“, бр.9/2026) именовани почев од 28. марта 2025.године, а најдуже на једну годину, наставља да врши функцију главног јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштво у Деспотовцу док главни јавни тужилац не ступи на јавнотужилачку функцију, а најдуже три године од дана ступања на снагу овог закона.

Број и структура запослених у Основном јавном тужилаштву у Јагодини, одређени су Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Основном јавном тужилаштву Јагодина А.бр.200/22 од 30.10.2022.године и Правилником о изменама и допунама Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Основном јавном тужилаштву у Јагодини А.бр.178/24 од 25.6.2024.године.

У Основном јавном тужилаштву у Крагујевцу, на дан 22.4.2026.године запослено је укупно је 21 запослених, од чега је 1 главни јавни тужилац, 6 јавних тужилаца, 13 државних службеника од којих су 10 запослени на неодређено време и 3 запослена на одређено време (по сагласности Министарства правде) и 1 јавнотужилачки приправник на одређено време на период од 3 године а након спроведеног јавног конкурса Министарства правде Републике Србије за попуњавање радних места јавнотужилачких приправника објављеног у „Сл.гласнику РС“ број 75/2024 од 6.9.2024.године.

Поред послова који су законом стављени у искључиву надлежност главног јавног тужиоца, главни јавни тужилац организује рад Основног јавног тужилаштва у Јагодини, стара се о самосталности, угледу и ефикасности рада јавног тужилаштва и врши друге послове на које је овлашћен законом или другим прописом.

Јавно тужилаштво је самостално у вршењу своје надлежности и нико изван јавног тужилаштва не може утицати на носиоце јавнотужилачке функције у поступању и одлучивању у поједином предмету, а нарочито је забрањен сваки облик претње и принуде коришћењем јавног положаја, средстава јавног информисања или на било који други начин којим се утиче на поступање јавног тужилаштва.

Основно јавно тужилаштво у Јагодини чине главни јавни тужилац, јавни тужиоци, јавнотужилачки помоћници, јавнотужилачки приправник и државни службеници запослени на административним, техничким, рачуноводственим, информационим и другим пратећим пословима значајни за јавно тужилаштво.

За доношење, спровођење и у случају потребе извештавање о спровођењу плана управљања ризицима, одговоран је главни јавни тужилац у Основном јавном тужилаштву Јагодини Марјан Тодоровић, док је одлуком Основног јавног тужилаштва у Јагодини, А.бр.178/26 од 22.4.2026.године секретар у Основном јавном тужилаштву у Јагодини Данијела Миленковић одређена за лице које ће обављати послове координације у вези са доношењем, спровођењем и у случају потребе извештавањем о спровођењу плана управљања ризицима.

Годишњим распоредом послова предвиђени су радни задаци државних службеника и намештеника, а све у складу са Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Основном јавном тужилаштву Јагодина А.бр.200/22 од 30.10.2022.године и Правилником о изменама и допунама Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Основном јавном тужилаштву у Јагодини А.бр.178/24 од 25.6.2024.године.

На реализацији овог Плана ангажоваће се главни јавни тужилац и јавни тужиоци Основног јавног тужилаштва у Јагодини, као и јавнотужилачки помоћници и остали запослени распоређени у организационе јединице Основног јавног тужилаштва и то:

- Управа
- Писарница
- Самостални извршиоци.

Графички приказ организационе структуре тужилаштва:



1.2. Родно осетљива статистика

Да би се добро разумеле потребе за остваривањем родне равноправности неопходно је постојање родно осетљиве статистике, родно разврстаних података и родних индикатора. То су кључни алати за формулисање, примену, надзирање, евалуацију и ревизију циљева на свим нивоима друштвеног деловања.

Родно осетљива статистика обезбеђује податке за креирање и ревизију политике и програма организација како не би производиле различите ефекте на жене и мушкарце. Поред тога, она обезбеђује веродостојне податке о стварним ефектима политика и програма на животе жена и мушкараца.

Редовно и свеобухватно праћење и приказивање родно осетљивих података омогућава сагледавање стања у друштву (организацији) у погледу родно засноване дискриминације, као и креирање, планирање и спровођење политика и програма који су усмерени на отклањање неједнакости и унапређење положаја дискриминисаних група или дискриминисаних појединаца и појединки.

У Републици Србији је у претходном периоду значајно унапређено прикупљање података и разврставање по полу, али и даље постоји много простора за унапређење.

Између осталог, Србија је прва држава ван Европске уније која је 2016.године, увела Индекс родне равноправности.

Циклус непостојања адекватне родне статистике:

- Непостојање родно осетљивих података
- Невидљивост проблема
- Непридавање довољно пажње
- Неefикасне организационе политике и програми
- Нерешавање и опстајање проблема.

1.2.1 Полна заступљеност у Основном јавном тужилаштву у Јагодини

У Основном јавном тужилаштву у Јагодини, запослено је укупно 21 радник, од којих је 13 запослених женског пола и 8 запослених мушког пола.

Табела 1 – Запослени у Основном јавном тужилаштву у Јагодини разврствани према полу

ЗАПОСЛЕНИ У ОСНОВНОМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ У ЈАГОДИНИ РАЗВРСТАНИ ПРЕМА ПОЛУ				
ЖЕНЕ	Процент	МУШКАРЦИ	процент	УКУПНО
13	62%	8	38%	21

Од укупног броја запослених (рад на одређено и на неодређено време) Основном јавном тужилаштву у Јагодини је:

- 1) 1 главни јавни тужилац (1 мушког пола)
- 2) 6 јавних тужилаца (од чега су 2 јавна тужилаца женског пола и 4 јавна тужилаца мушког пола)
- 3) 13 државних службеника (10 државних службеника женског пола и 3 државна службеника мушког пола)
- 4) 1 јавнотужилачки приправник (1 женског пола)

Табела 2 - Структура именованих лица и запослених према полу

Именована лица и запослени	главни јавни тужилац		јавни тужиоци		државни службеници		јавнотужилачки приправник	
	број	%	број	%	број	%	број	%
Мушкарци	1	100%	4	67%	3	23,07%	0	0%
Жене	/	/	2	33%	10	76,93%	1	100%
УКУПНО	1	100%	6	100%	13	100%	1	100%

У Основном јавном тужилаштву у Јагодини има укупно 3 организационе јединице, па ће овде бити приказано колико има жена, а колико мушкараца који раде на одређено и на неодређено време у овим организационим јединицама и то:

1) Управа у јавном тужилаштву – укупно 5 запослених, и то:

- Секретар тужилаштва - 1 жена
- Јавнотужилачки помоћници - 1 жена и 2 мушкараца
- Јавнотужилачки приправник - 1 жена

2) Писарница - укупно 7 запослених, и то:

- Шеф писарнице - 1 жена

- Уписничари - 2 жене
- Експедитор поште - 1 жена
- Записничари - 3 жене

3) Самостални извршиоци-укупно 2 запослена, и то

- Референт за финансијско пословање - 1 жена
- Техничар за ИТ подршку - 1 мушкарац

Марјан Тодоровић, главни јавни тужилац Основног јавног тужилаштва у Јагодини је за лице задужено за родну равноправност одредио секретара тужилаштва Данијелу Миленковић, која ће водити евиденције и извештаје о родној заступљености. Одлука о лицу задуженом за родну равноправност је саставни део овог Плана.

Табела 3 - Структура организационих јединица према полу

Организациона јединица	мушкарци	%	жене	%
Управа у јавном тужилаштву	2	40%	3	60%
Писарница	0	/	7	100%
Самостални извршиоци	1	50%	1	50%
УКУПНО:	3	21%	11	79%

1.2.2 Структура запослених према степену стеченог образовања - сви запослени у Основном јавном тужилаштву у Јагодини-главни јавни тужилац, јавни тужиоци, државни службеници и намештеници кроз тражену и признату стручну спрему према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Основном јавном тужилаштву у Јагодини.

Табела 4 – Структура запослених према степену стеченог образовања

Степен образовања	жене		мушкарци	
	број	%	број	%
Основна школа	/	/	0	0%
Средња стручна спрема	8	89%	1	11%
Виша стручна спрема	/	/	/	/
Висока стручна спрема	5	42%	7	58%
УКУПНО:	13	62%	8	38%

1.2.3 Структура запослених према годинама старости

Табела 5 – Структура запослених према годинама старости

Старосна структура	жене		Мушкарци		укупно	
	број	%	број	%	број	%
21-30 година	2	100%	/	/	2	100%
31-40 година	1	33%	2	67%	3	100%
41-50 година	3	50%	3	50%	6	100%
51-60 година	6	75%	2	25%	8	100%
61-70 година	1	50%	1	50%	2	100%

На основу представљених бројчаних података, може се констатовати да у структури запослених у Основном јавном тужилаштву у Јагодини, постоји родна несразмерност, и то у корист жена. Овакав тренд је заступљен међу државним службеницима који раде на извршилачким радним местима, било на неодређено или одређено радно време, док је код носилаца јавнотужилачке функције несразмера у корист мушкараца.

Значајно је истаћи да се сва лица у радни однос на неодређено време примају након спроведеног јавног конкурса, кроз који се проверавају опште, посебне и функционалне компетенције, за сваког кандидата појединачно, независно од пола и које су посебно предвиђене за конкретно радно место и звање, па се у том смислу не може говорити о дискриминацији за конкретно радно место и звање, нити се може говорити о дискриминацији било ког облика у структури запослених, имајући у виду да ово тужилаштво нема утицаја на број и полну структуру лица која се јављају на јавни конкурс, нити на њихов успех током поступка. Такође, носиоци јавнотужилачке функције, бирају се у складу са посебним прописима од стране Високог савета тужилаштва.

Када се погледа организациона структура у погледу организационих јединици, извршена је процена ризика и утврђено је да Основно јавно тужилаштво у Јагодини није стриктно одредио припаднике једног или другог пола, већ је била већа заинтересованост женског пола за сва радна места, осим за службу за информатику.

Околност да се за рад у правосудним органима приликом огласа за рад на свим нивоима и позицијама, у већој мери пријављују жене, објашњава несразмеру запослених у погледу пола. У погледу зарада запослених, исте су одређене на основу коефицијента који се утврђују позитивним прописима и у односу на који не постоји разликовање по полу, односно роду, па самим тим не постоји ни јаз у том делу.

Из наведеног произилази да не постоје принципи или мере које би ово тужилаштво могло да предузме а којима би се овај јаз међу половима смањило. Без обзира на постојање мера или принципа у провођењу родне равноправности у Основном јавном тужилаштву у Јагодини, у претходном периоду није било узнемиравања, полног узнемиравања, посредне или непосредне дискриминације, као ни судских спорова из ове области.

Плата представља новчану надокнаду за извршен рад. Право на плату је основно и неотуђиво право запослених из радног односа. Плата подразумева надокнаду за једнак

рад, односно рад једнаке вредности уз примену начела једнакости и једнаког поступања према запосленима, без обзира на пол, односно род, тако да су у Основном јавном тужилаштву у Јагодини, именована лица и запослени примају плату сходно њиховом радном месту, без присуства дискриминације.

Основно јавно тужилаштво у Јагодини води евиденцију запослених у којој се разврставање врши према полу (кроз кадровске табеле које доставља Министарство правде).

Доношењем Плана и одређивањем мера и принципа тежиће се ка потпуном уравниотежењу полова у тужилаштву.

Мере које су предвиђене овим Планом управљања ризицима су пре свега са циљем унапређења до потпуне примене принципа родне равноправности.

Имајући у виду да јаз ипак постоји, оцењен је умерени степен ризика.

2. ОБЛАСТИ И ПРОЦЕСИ КОЈИ СУ РИЗИЧНИ ЗА ПОВРЕДУ ПРИНЦИПА РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

Основно јавно тужилаштво у Јагодини, нема интерну документацију из области родне равноправности. Такође, не постоје принципи нити мере којима се мање заступљеном полу обезбеђује активно учешће у саставу и раду органа управљања, нити се издвајају средства за унапређење родне равноправности.

Међутим, без обзира на непостојање мера и принципа у спровођењу родне равноправности у Основном јавном тужилаштвоу у Јагодини, у претходном периоду, није било пријављених случајева узнемиравања, полног узнемиравања, посредне или непосредне дискриминације, као ни спорова из ове области.

Мере које су предвиђене овим Планом управљања ризицима су пре свега са циљем унапређења до потпуне примене принципа родне равноправности.

Општи циљ доношења Плана је остваривање и унапређење родне равноправности у оквиру делокруга рада Основног јавног тужилаштва у Јагодини.

Планом се одређују и спроводе посебне мере за остваривање и унапређење родне равноправности у складу са начелом једнаких могућности којима се обезбеђује равноправно учешће и заступљеност жена и мушкараца, посебно припадника осетљивих друштвених група, у области рада, запошљавања, професионалног развоја и једнаке могућности за остваривање права и слобода.

Успостављање инклузивне средине у Основном јавном тужилаштвоу у Јагодини, у којој постоји међусобно уважавање и поштовање запослених, без обзира на било које њихово лично својство, као што су пол, род, родни идентитет, године старости, изглед, инвалидитет, имовно стање, сексуална оријентација и слично. Подизање свести свих запослених о значају родне равноправности, њеном успостављању и унапређењу.

Увођење родне перспективе у све фазе планирања, припреме, доношења и спровођења пословних политика и мера, средњорочног планирања, израде годишњих програма и планова рада, доношења интерних правних аката.

Уравнотежена заступљеност полова кроз могућност једнаком приступа запосленим женама и мушкарцима позицијама одлучивања и управљања кроз испуњење потребних компетенција за конкретне позиције.

Употреба родно осетљивог језика код означавања лица на руководећим позицијама, у потписима на крају службеног мејла, приликом потписивања званичних дописа као комуникације са другим државним и органима државне управе, услед одржавања стручних скупова, конференција и састанака уз имена учесника и слично.

Остваривање родне равноправности у професионалном развоју свих запослених и стварању једнаких могућности за напредовање, стручно усавршавање и оснаживање свих запослених за равноправно учешће у свим сферама деловања и рада органа.

Примена уродњавања и родно одговорног буџетирања у поступку планирања, управљања и спровођења планова и пројеката.

3. МЕРЕ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

Чланом 8. Закона о родној равноправности предвиђене су мере за остваривање и унапређење родне равноправности, и то:

- 1) опште мере
- 2) посебне мере

Опште мере се доносе након друштвеног дијалога и широког друштвеног консензуса, док се посебне мере доносе појединачно на нивоу организације.

3.1. Опште мере

Опште мере за остваривање и унапређивање родне равноправности јесу законом прописане мере којима се у одређеној области забрањује дискриминација на основу пола, односно рода, или налаже одговарајуће поступање ради остваривања родне равноправности.

Опште мере обухватају и мере утврђене другим актима (декларације, резолуције, стратегије и сл.), чији је циљ остваривање родне равноправности.

3.2. Посебне мере

Посебне мере за остваривање и унапређивање родне равноправности су активности, мере, критеријуми и праксе у складу са начелом једнаких могућности којима се обезбеђује равноправно учешће и заступљеност жена и мушкараца, посебно припадника осетљивих друштвених група, у свим сферама друштвеног живота и једнаке могућности за остваривање права и слобода.

Посебне мере, у складу са општим мерама одређују и спроводи орган јавне власти.

Приликом одређивања посебних мера морају се уважавати различити интереси, потребе и приоритети жена и мушкараца, а посебним мерама мора се обезбедити:

- право жена, девојчица и мушкараца на информисаности једнаку доступност политикама, програмима и услугама;
- примена уродњавања и родно одговорног буџетирања у поступку планирања, управљања и спровођења планова, пројеката и политика. Подстицање запослених да похађају програм обуке у области родног буџетирања у организацији Националне академије за јавну управу. Тежити ка томе да уједначен број државних службеника, жена и мушкараца, из сваке организационе јединице при тужилаштву похађа ову обуку;
- промовисање једнаких могућности у управљању људским ресурсима и на тржишту рада;
- уравнотежена заступљеност полова у свакој фази формулисања и спровођења политика родне равноправности;
- употреба родно сензитивног језика како би се утицало на уклањање родних стереотипа при остваривању права и обавеза жена и мушкараца.

Посебне мере примењују се док се непостигне циљ због којег су прописане.

3.2.1 Мере које се одређују у случајевима осетно неуравнотежене заступљености полова

Чланом 6 став 1 тачка 9. Закона о родној равноправности прописано је да уравнотежена заступљеност полова постоји када је заступљеност једног од полова између 40-50% у односу на други пол, а осетно неуравнотежена заступљеност полова постоји када је заступљеност једног пола нижа од 40% у односу на други пол, осим ако из другог закона не произилази другачије.

У Основном јавном тужилаштву у Јагодини постоји осетна неуравнотежена заступљеност полова, озбиром да од 21 запосленог, 13 запослених су женског пола, а 8 запослених су мушког пола (тј.38% запослених је мушког пола и 62% запослених женског пола);

3.2.2 Подстицајне мере

Подстицајне мере представљају мере којима се дају посебне погодности или уводе посебни подстицаји у циљу унапређења положаја и обезбеђивања једнаких могућности за жене и мушкарце у свим областима деловања.

Анализом полне структуре утврђено је да су мушкарци у Основном јавном тужилаштву у Јагодини, мање заступљени пол у односу на жене, које су у већини, па ће у даљем тексту биће коришћен термин **мање заступљени пол**.

Основно јавно тужилаштво у Јагодини услед потреба за остваривање и унапређење родне равноправности доноси следеће подстицајне мере:

- **Мера 1:** Активирање већег броја мање заступљеног пола у тужилаштву и ангажовање и предлагање за ангажовање већег броја мање заступљеног пола у поступцима избора и доношења одлука.
- **Мера 2:** орган власти као подстицајну меру предлагаје и омогућавање додатног усавршавања оба пола у органима управљања да би се тиме квалитетније спровела мисија и визија органа.

Разлог за увођење мере:

-Постизање уравнотежене заступљености полова.

Начин спровођења и контроле спровођења мере:

- Предлагати већи број припадника мање заступљеног пола за учествовање у свим активностима тужилаштва.
- Одредити лица која ће пратити континуирану едукацију мање заступљеног пола на теме како рада у тужилаштву, тако и доношења одлука.
- Омогућити што већем броју припадника мање заступљеног пола да се запосле у тужилаштву и да активно учествују у свим активностима тужилаштва
- Активирање већег броја мање заступљеног пола кроз њихово предлагање за рад у свим сферама у тужилаштву је континуиран процес којим се постиже потпуна равноправност како у партиципацији у активностима суда, тако и у поступку доношења одлука.

Престанак спровођења мера:

Примена ових мера вршиће се континуирано, односно немају временско органичење и спроводиће се од дана усвајања Плана управљања ризицима.

3.2.3 Програмске мере

Овим мерама се операционализују програми за остваривање и унапређење родне равноправности.

Основно јавно тужилаштво у Јагодини услед потреба за остваривањем и унапређењем родне равноправности доноси следеће програмске мере:

- Имплементација родно осетљивог језика у интерним документима и на интернет презентацији;
- Похађање обука, семинара и конференција у вези са родном равноправношћу;
- Успостављање сарадње са државним органима и организацијама цивилног друштва ради даље континуиране;

МЕРА 1: Имплементација родно осетљивог језика у интерним документима и на интернет презентацији

Недоследна употреба женског рода када означавамо жене које обављају одређена занимања или јавне функције није питање граматичке правилности, јер је употреба женског рода граматички не само исправна већ и неопходна. Стога је доследна употреба језика равноправности питање свести о важности друштвене једнакости мушкараца и жена.

Разлог за увођење мере:

У интерним документима у Основном јавном тужилаштву у Јагодини није присутан родно сензитиван језик. Сва документација се води у граматички мушком роду и подразумева природно мушки и женски род лица на који се односе. Такође када је у питању интернет презентација иста захтева имплементацију родно осетљивог језика органа код означавања лица, приликом потписивања званичних дописа као комуникације са другим органима, услед одржавања стручних скупова, конференција и састанака уз имена учесника и слично. Упознавање свих запослених са Приручником за употребу родно осетљивог језика који је објављен на интернет страни Координационог тела за родну равноправност Владе Републике Србије.

Време за увођење мере:

Након усвајања Плана управљања ризицима почеће се примењивање ове мере.

Престанак спровођења мере:

Мера имплементације родно осетљивог језика је трајна тј. нема временско ограничење и спроводиће се од дана усвајања Плана управљања ризицима.

МЕРА 2: Похађање обука, семинара и конференција за лица која су овлашћена за поступање у вези са родном равноправношћу

Разлог за увођење мере:

СТИЦАЊЕ нових знања и вештина у пуној примени принципа родне равноправности у организацији, у Основном јавном тужилаштву у Јагодини.

Време за увођење мере:

Континуирано.

Начин спровођења и контроле спровођења мере:

Примена нових знања и вештина стечених на обукама, семинарима и конференцијама у раду у Основном јавном тужилаштву у Јагодини, вршиће се приликом:

- утврђивања програмских циљева и начела и програма рада;
- одабира чланова у оквиру организационих јединица, тако да буде по један представник из сваке организационе јединице.
- израде програмских и статутарних докумената, правилника и других аката;

Престанак спровођења мере:

Мера похађања обука, семинара и конференција за лица која су овлашћена за поступање у вези са родном равноправношћу је трајна тј. нема временско ограничење и спроводиће се од дана усвајања.

МЕРА 3: Успостављање сарадње са државним органима и организацијама цивилног друштва

Разлог за увођење мере:

Успостављањем континуиране сарадње са државним органима и организацијама цивилног друштва у виду размене информација и знања са циљем унапређења родне равноправности омогућава се једноставнија имплементација обавеза проистеклих из законских и подзаконских аката.

Начин спровођења и контроле спровођења мере:

Спровођење ове мере се врши потписивањем Меморандума о сарадњи, разменом информација из области родне равноправности, одржавањем округлих столова и презентација, учествовањем на панелним дискусијама о искуствима у спровођењу родне равноправности.

Престанак спровођења мере:

Мера успостављања сарадње са државним органима и организацијама цивилног друштва је континуирана.

ЗАКЉУЧАК

У будућем деловању потребно је обезбедити и подстаћи организовање и укључивање мање заступљеног пола и обезбедити њихово активно и равноправно учешће свим сферама у раду тужилаштва.

У ту сврху овим актом доносе се следеће подстицајне и програмске мере:

А) Подстицајна мера

- Мера 1: Активирање већег броја мање заступљеног пола у тужилаштву и ангажовање и предлагање за ангажовање већег броја мање заступљеног пола у поступцима избора и доношења одлука.
- Мера 2: орган власти као подстицајну меру предлага и омогућавање додатног усавршавања оба пола у органима управљања да би се тиме квалитетније спровела мисија и визија органа.

Б) Програмске мере

- Имплементација родноосетљивог /родно сензитивног језика у интерним документима и на интернет презентацији;
- Похађање обука, семинара и конференција за лица која су одређена за поступање у вези са родном равноправношћу;
- Успостављање сарадње са државним органима и организацијама цивилног друштва ради даље континуиране едукације свих запослених;

Све мере су донете са циљем континуираног унапређења родне равноправности у Основном јавном тужилаштву у Јагодини.

Спровођење мера се врши континуирано кроз процесе доношења одлука, квалитативним извештавањем органа руковођења о свим битним елементима везаним за родну равноправност, као и подизањем свести код чланова о значају примене принципа родне равноправности.

Како су предложене мере дугорочне или трајне не постоји рок за њихов завршетак већ ће се оне примењивати у континуитету.

Коначни циљ који се жели постићи усвајањем Плана управљања ризицима и спровођењем мера које су у њему наведене је да се могућност да дође до повреде принципа родне равноправности сведе на минимум.

4. ПОДАЦИ О ЛИЦИМА ОДГОВОРНИМ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ МЕРА ИЗ ПЛАНА УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

За доношење, спровођење и у случају потребе извештавање о спровођењу плана управљања ризицима одговоран је главни јавни тужилац у Основно јавном тужилаштву Јагини Марјан Тодоровић , док је одлуком Основног јавног тужилаштва у Јагини, А.бр.178/26 од 22.4.2026.године секретар у Основном јавном тужилаштву у Јагини Данијела Миленковић одређена за лице које ће обављати послове координације у вези са доношењем, спровођењем и у случају потребе извештавањем о спровођењу плана управљања ризицима.

-контакт телефон:035/242-539

-електронска пошта uprava@jagodina.ojt.rs

5. ПОЧЕТАК ПРИМЕНЕ ПЛАНА

Овај План ступа на снагу даном доношења, односно објављивања на званичном сајту Основног јавног тужилаштва у Јагодини.

ГЛАВНИ ЈАВНИ ТУЖИЛАЦ
Марјан Годоровић



ПРИЛОЗИ УЗ ПЛАН УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ОД ПОВРЕДЕ ПРИНЦИПА РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

Прилог 1- Одлука о именовану лица задуженог за родну равноправност А бр.178/26 од 22.4.2026.године.

Прилог 2- Одлука о изради плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности А бр. 178/26-1 од 22.4.2026.године.

Прилог 3- Одлука о усвајању Плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности А бр. 178/26-3 од 22.4.2026.године.

Прилог 4- Списак државних органа и организација цивилног друштва које се баве унапређењем принципа родне равноправности